

¡CU-CUT!

LA DEMOCRACIA DEL PRESIDENT

—¡De quina una m'he escopat! Lo que es jo si tinch de fusellar algú, ho faré pel civil.

LLISTA DE LA BOGADERA

MALGRAT el temps regnant sembli empenyat en desmentirho, fa alguns dies ja que hem entrat a la Primavera.

Aquet desacort entre lo real y lo oficial no sol pas ser extraordinari, sobre tot, quan de *dinàmica atmosfèrica* se tracta, sinó que, pel contrari, sovintaja més de lo que convindria a una ciència tan seriosa com es la climatologia.

Marcar el calendari la entrada de la Primavera y haver de córrer a encendre la estufa, que bo y els més dels dies hivernals ens ha fet de trasto inútil, es cosa que ve donantse un any si y un altre també; senyalar el pronòstich el dia 21 de Desembre com a *debut* del hivern y havernos de treure l'abric de sobre perque aquell dia les ha donades per emular l'apacibilitat de les temperatures setembrines, tampoch es cas que per lo extrany s'hagi de senyalar ab pedra blanca, de tot lo qual pot deduirsen com a conclusió, que en les estacions que fa el sol per l'itinerari zodiacal, hi hà, si fa o

no fa, tant ordre com en les de la línia del Nort, en les quals may se pot treure l'aigua clara de si'l tren s'hi atura, ni de quant temps s'hi atura, ni a quina hora hi arriba, això quan hi arriba, lo qual, regularment, no sol succeir.

Y ara perdonin la digressió y anem a lo que interessa, y lo que aquí interessa es constatar el fet de la existència de molts sers d'esperit tan rabiosament oficialsch que, despreciant olímpicament les *realitats* del temps, en això del cambi d'estacions, s'atenen, exclusivament, a les indicacions del almanach pera acomodar a n'elles les costums, la indumentaria y el règim alimentici llur.

Aixís podriem veure aquets dies a moltíssims ciutadans que, havent suat terriblement durant el dolcíssim hivern de que hem fruit, dintre del enconxat *pardessus*, enveja d'un Cook o d'un Peary, en venint el 21 de Mars, y ab ell l'hivern que Janer y Febrer ens havien quedat a deure, s'han posat en sech de *cuerpo gentil*, y, per reaccionaris que

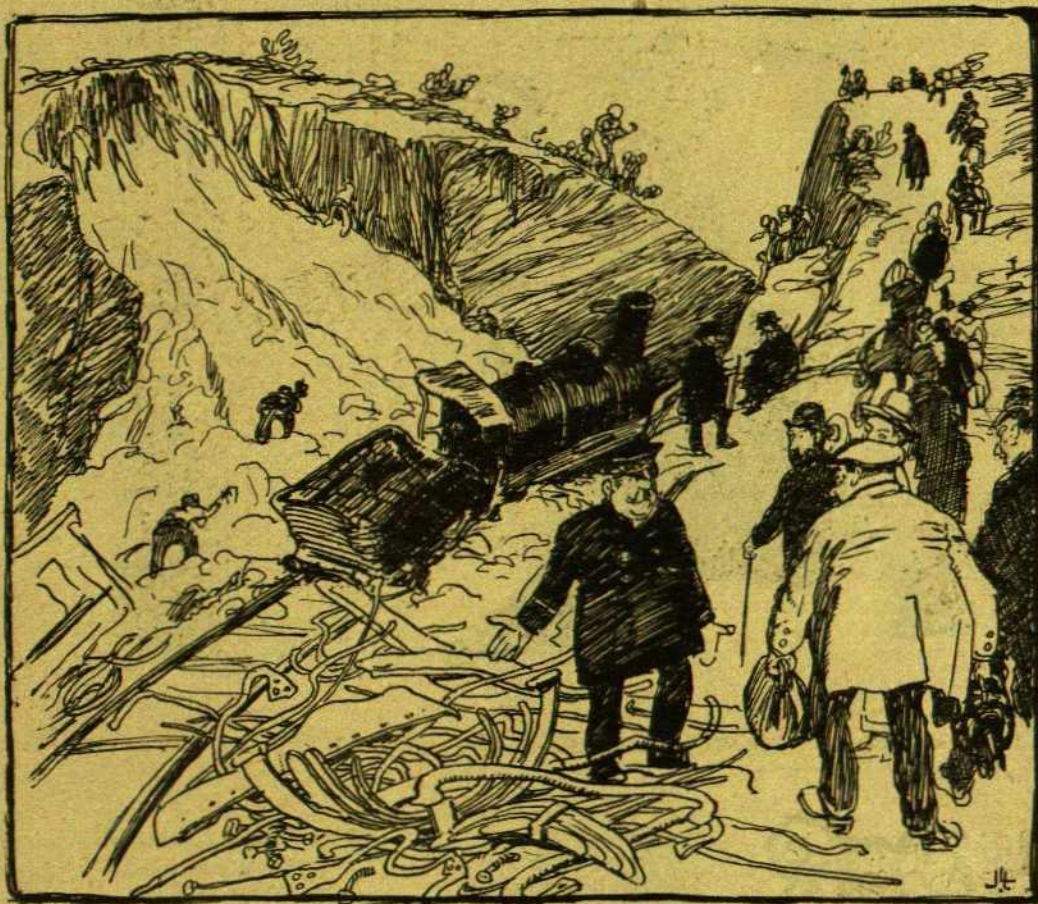
siguin, s'han tret tota la llana del damunt. Que estornuden, estosseguen, experimenten calfreds y altres manifestacions compreses dintre el quadro sintomàtic de la malura hivernal, ells fan com si no's donguessin per enterats; el calendari marca primavera, y'l termòmetre ha de pujar [mal sigui ab ternals.

Pera la majoria dels tristos mortals que habitem—pagant lloguer de pis, o quedantlo a deure—en aquesta vall de llàgrimes y de recàrrechs tributaris, les manifestacions preliminars de la primavera ens solen passar totalment desapercibudes; mes pera els sers privilegiats de que hem fet abans esment, verdares sensibles climatèriques, no se'ls hi escapa ni la més imperceptible de les senyals ab que s'anuncia el traspàs del hivern a la estació florida.

Els senten, y diuen sentirho a la sanch, al sistema nerviós, a les articulacions, perque a n'ells tot els hi són orelles; ells senten, dèyem, el soroll del germinar de les llevors sota la terra, l'esclatar de la sava en la escorsa dels arbres, el frisament de la *poncella* pera tornar-se flor, el cant de la formiga... y el trepitg del

—Aquets dies jo y en Canalejas hem coincidit: tots dos hem estat de crisis.
—Sí, però la d'ell ha estat política y la teva econòmica.

LA CATÀSTROFE D'OLESA

—Ja ho veuen: després diràn que no tenim bon material a la Companyia del Nort; no s'ha trencat res, tot lo més torsat.

procurador que'ls hi ve a cobrar el trimestre primaveral, lo qual en realitat es molt de sentir.

Y un home que's senti agullonat per tanta mena de subtilíssimes y poètiques sensacions, per mica que hagi fullejat la Retòrica de D. Climent Cortejón, ¿què ha de fer sinó versos? Y aquí, senyors, tenen explicat l'origen d'aquet gabadal d'odes, sonets, sàtichs, alexandrins que solen treure lluch en aquesta temporada, cantant tot lo que en aquet món hi hagi per cantar, que deu ser tot, quan fins no sé quin compositor espanyol era que s'havia compromès a posar en solfa, en el sentit directe de la expressió, qualsevol número de la *Gaceta de Madrid*.

Donchs be, senyors, ab franquesa, encara que'm fassi vergonya confessarho, perque això fa poch refinat y matusser; un servidor, de totes aquestes conspiracions interiors de la primavera, no'n sent cap, y això que me les dono de tenir el sentit auditiu en ús perfecte de les seves facultats.

A mi la primavera no se m'anuncia ni per sensacions del furgar del herbey, ni per les remors de la bullida de la sava, ni tan sols per les ganes d'escriure ratlles curtes, sinó per quelcom forsa més prosaich y llastimós. Se m'anuncia per les granellades que'm solen sortir a la cara, posantmela devegades en situació de que sembla un mapa

orogràfic de bulto; se m'anuncia per la trista evidència de que la roba d'hivern se'm comensa a esllanegar, pels colzes de l'americana que s'esmolén y per les genolleres de les calces que jay! sembla també que sentin la pressió de la sava que les infla; se m'anuncia, per fi, per una galvaneta dolça que'm va entrant, sobre tot a l'hora de llevarme, la qual es palesa confirmació d'aquell proverbi castellà que diu:

*Las mañanitas de Abril
son muy dulces de dormir,*

ocupació, al meu entendre, que no deixa de ser tan primaveral com pugui serho pèrdrles llastimosament al ras escoltant el cant de la formiga, aguantant la capa als idilis dels gripaus, o entafurant el nas dintre les coroles de les primores y de les anèmones.

No sé si algún dels meus estimats lectors serà d'aquet mateix parer.

LLEIXIU

—No salga usted, D. Emiliano, que vuelve a discutirse lo de Ferrer.

Menú quaresmal

Quasi totes les senyores,
al vení aquest temps de l'any,
se queixen dels greus obstacles
y les grans dificultats
en que's troben a la cuina,
pera poder variar
el menú d'aquets sants dies,
en que no's pot fer de carn.
Com que, si no m'equivoco,
aquesta setmana entrant
es la que s'ha de fer magre,
crech que tots m'agrairàn
que'ls dongui algunes receptes
o *menús*, tots molt triats,
pera repartir els àpats

donanthi varietat,
Jo que, malgrat ser poeta,
soch molt fi de paladar,
desde la més tendra infancia
m'he vingut preocupant
d'aquest important assumpte,
y això'm dona autoritat
pera tractarlo al diari
de la manera que ho faig.
No es que jo sigui cap mestre
en l'art o ram del cuinar,
perque, en qüestions de la cuina,
no més se fer ous ferrats,
y encara, quasi be sempre,
ab el rovell reventat;
però això, senyors, ¿qué importa?
Si haguéssim d'anà a mirar
que'l que parli d'una cosa
n'hagi de ser llicenciat,
ni en Baró faria drames
ni molts foren *concejals*,
ni jo'ls hi faria versos,
ni escriuria l'Alomar
Els temps moderns ens obliguen,
per poder guanyans el pà,
a fer tots d'algún ofici,
sense veure ni mirar
si estem cridats pera ferlo
o si tenim qualitats.
Jo mateix faig de poeta
y sens dubte hauria estat,
pels meus gustos, propietari

que es el meu ofici ideal
y pel qual sento de veres
una vocació molt gran.
Cobrar lloguers m'entusiasma
molt més que no pas pagar,
però'l destí devegades
ens reserva aquets contrast's
y molts cops els que fan versos
en fan perque no han trobat
una plassa en el *fielato*
o un empleu en els mercats;
y al revés, moltes vegades
més d'un burò trobaràn
que hauria estat un poeta
si hagués tingut per menjar.
Rès, son coses de la vida;
y la vida ja se sab
que es un *sueño* pels que dormen
y un farcell de mal de caps
pels que la prenen en serio,
que, per ara, són comptats.
Però anant a lo que anàvem,
que es lo més interessant,
vaig a oferirshi unes quantes
receptes per ben dinar
durant la setmana santa
en que no's pot menjar carn.
A casa ho fem de primera,
y aixís me vuy limitar
a explica'ls'ls plats que menjo
durant aquets dies sants:
El dimecres, primer dia

que hi ha abstinència de carn,
mengem sopa ben bullida
a base de bacallà.
Per entrar, fem un *guisado*,
que no surt pas massa car,
puix hi abunden les patates
ab bons talls de bacallà.
El dijous, tot ja varia:
fem el bacallà estofat;
y el divendres, com a cambi,

fem fregit el bacallà:
El dissabte si que's dina
com si fóssim hisendats:
fem croquetes de farina
ab bacallà ben trinxat;
per sopar penca bullida
y bunyols de bacallà.
En resum, que aquets quants dies
que tothom està apurat
pera variar els àpats,

si volen, poden copiar
els *menús* de que parlava,
y ab tota seguretat
que me'n donaran les gracies,
si es que no són uns ingrats
Y si de cas vostès troben
que això es massa bacallà,
pensin que, en moltes dispeses,
fan aquets *menús* tot l'any.

FLAVIUS

Xafarderies

La declaració de l'Emilià Iglesias en el procés Ferrer, que ara s'ha fet pública ab motiu del debat del Congrés, ha tret de fogó als *levantiscos* de la *Càza*,

De traïdor, cobart y farsant, aquets dies no'l deixen y es molt possible que, quan arribi a Barcelona en Lerroux, li demanin que expulsi del partit al seu *sobresaliente*.

Les més enfurismades són les *damas rojas* que no li perdonen al *Miliano* el calificatiu de *ridícoles* que'ls hi va aplicar en la esmentada declaració. Fins la famosa oca ha prè posats amenaçadors de voltor.

—¡Ridícoles nosaltres! —deya l'altre dia una de les *damas*, paisaneta den Vinaixa, tot posant els brassos en nanses.—¡Ridícola jo! Que m'ho diga a mi aquet che, que li faré recort dels calsoquets que, com a bogaera que soch, vaig *netecharli* quan eixí de la presó. ¡Allò si, mareta meua, que era ridícol! ¡Fillets meus y com havia revolucionat el molt *desastraol*!

..

S'han fet aquets dies molts calendaris respecte a les verdaeres causes de la crisi ministerial, sobrevinguda al bo del debat sobre el procés Ferrer.

Qui parla'de la por a la suposada actitud de determinats elements, qui de divergencies entre els ministres respecte a la actitud indefinida del president; fins hi ha una versió, que se'ns transmet com a recullida dintre de la U. F. N. R., per la qual s'atribueix la crisi al propòsit den Canalejas d'impedir que parlés en el debat en Peret Corominas.

Si això es cert, es cosa de esgarriar-se de lo que arriba a poder la enveja.

..

Durant el debat sobre el procés Ferrer s'ha observat en El

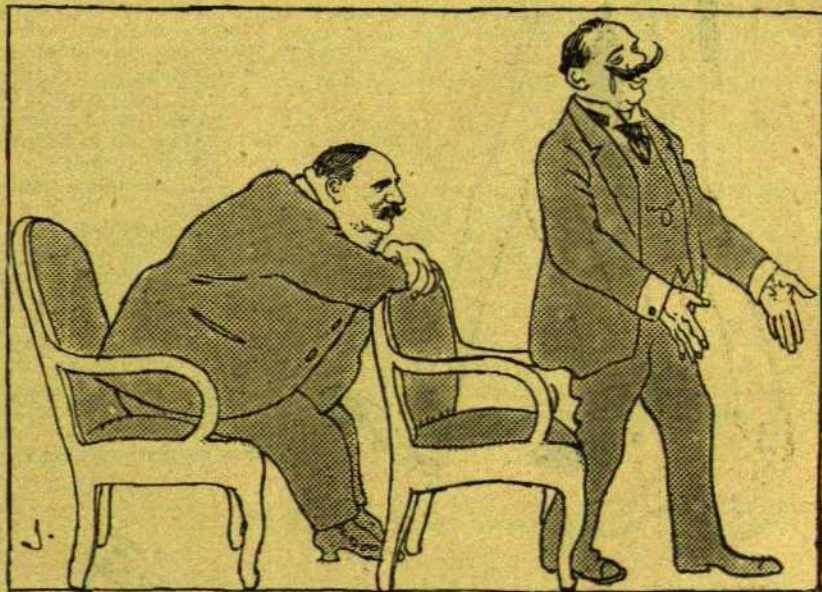
Poble Català una manifesta tendència a afavorir la publicitat de tot quant fes la banda dels partidaris de la revisió.

Està vist que aquell veterà catalanista no tenia rahó al calificar un dia d'*anarquista escarmentat* a n'en Pere Corominas.

Contrassentit

UN matrimoni, relativament jove y prou elegant, s'atura al davant d'una casa de bon aspecte, situada en una de les vies de la ciutat nova. Durant una estona, ell y ella, o ella y ell, s'estàn ab el cap

ELS COTXES DELS REGIDORS

—Parece mentira que se gaste este dineral en coches, cuando todavía hay correligionarios que no comen.

—Però ¡che! yo creia que'ls *correligionarios* jalaven ja tots del presupuesto.

enlaire, com si'ls hagués agafat un enrampament. No s'alarmin, que no es cosa de gravetat. Es tan sols que guaiten al quart pis, en els balcons del qual apareixen els clàssichs papers.

De sobte, el coll se'ls desenrampa y ell romp a parlar:

—T'agradaria aquí?

—Prou, però deu ser car.

—Y si ho preguntéssim?

—Preguntemho.

Y ja són a la porteria.

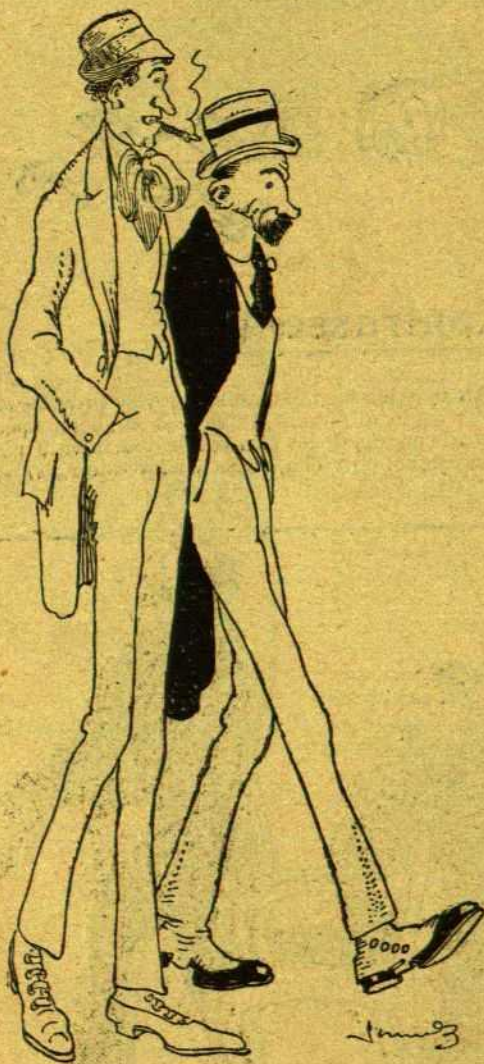
—Sabria dirnos el preu d'aquet pis que està per llogar?

—Vinticinch duros, per trimestres avensats.

—Deu ser petit ¿no?

—Home, segons els que siguin de familia. Els senyors que ara hi estaven, eren deu.

—Aixís, ha de ser gran...

LA NOTA DEL DIA

—Sabs algún detall del procés Ferrer?

—No; però, en canvi, sé el... Ferrer de tall.

—Molt: sis dormitoris, sala, menjador, cuina, galeria coberta, lavabo, banyera, rebedor, rebost, safreig, *pacavera*.

—¿Que'l podríem veure?

—Vostès mateixos. Ara hi trobaràn els pintors.

El matrimoni puja'ls 116 esglaons que separen el pis de l'acera, visita'l pis y'n baixa encantat.

—Digui: ¿hi toca molt el sol?

—Aixís que surt.

—Y després?

—Després no: se'n va al cap de mitja hora; però com que'l pis es tan aprop del terrat...

—¿Què vol dir?

—Que'l poden anar a pendre tant com vulguin.

—Ja... Y d'aigua, ¿n'hi hà molta?

—Veurà, segons com s'ho miri. Si no la malgasten com els vehins que se n'acaben d'anar...

—¿Ne malgastaven molta?

—Figuris que mudaven la del safreig cada setmana y omplien la banyera cada vegada que's banyava un de la familia.

—Y ¿no tenien canari?

—¿Per què ho pregunta?

—Perque ben segur que també li deurien haver canviat cada dia l'aigua de l'abeurador.

—Està de broma'l senyoret.

—Es que un canari també'n necessita d'aigua.

—No... de canari no'n tenien... La mestressa no'n vol de bestioles. Per cert que si vostès ne tenen, no cal que pensin ab el pis.

—Afortunadament no'n tenim... Y, digui, portera: ¿no podria rebaixarse alguna cosa de lo dels trimestres avensats?

—Ni una malla.

—Paciencia... Mentre hi estiguem be...

—Com al cel. Però en això, la mestressa es inflexible: setanta cinch duros cada trimestre y res de bestioles.

—¿No deya vinticinch?

—Vinticinch cada mes, pagats per trimestres y res de bestioles.

—Ja li he dit que no'n tenim. Havíem tingut una cotorra però se'ns va morir y la vàrem substituir per un gramofon. Ab una cosa o altra s'han d'entretenir les criatures.

—Ah, però ¿vostès tenen criatures?

—Cinch, y Deu ens les mantingui.

—Aixís, no hi hà res de lo dit.

—¿Com s'entén?

—La mestressa tampoch ne vol. Ni besties, ni criatures.

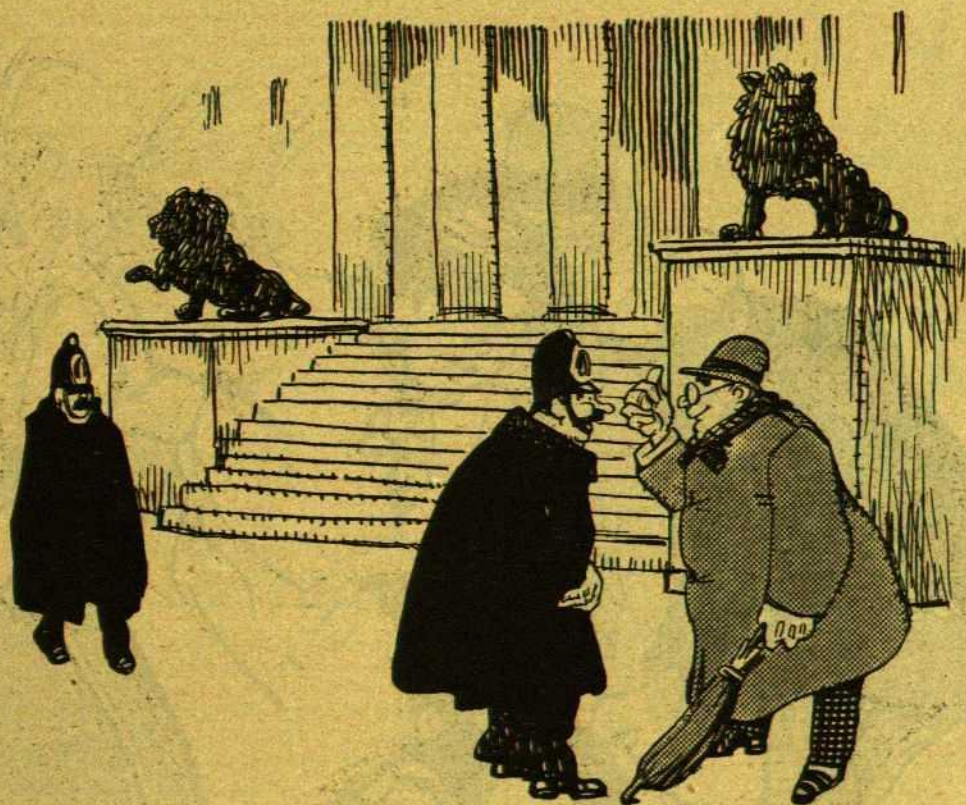
El matrimoni resta esmaperdut fins que, per últim, se decideix a provar una altra casa, hont tampoch volen criatures. Y a la de més enllà'ls passa lo mateix. Y a l'altra igual.

Per últim, acaben no podentse mudar de pis, com tants altres matrimonis que tenen criatures y que estan condemnats a viure al pis *hont se varen casar*, per la deria dels propietaris de voler els pisos grans pera poca familia.

Y lo que resulta es que les families que s'aumenten, no tenen més remey que habitar els pisos petits.

L'ALTRE

A LES PORTES DEL CONGRÉS

—Escolti: aquets lleons no apoyaven la pota damunt d'una boia.

—Sí, señor; pero las bolas se las llevaron todas al salón de sesiones los diputados republicanos.

"Apaches."

No sé per qu'ls agafen als *apaches*; l'*apache* dona a Barcelona un tò d'europèisme que no li donaràn may els nostres mossegues, per llestos que siguin en la seva feina. Un mossega, sigui escura-butxaques, reventa-pisos, carterista, enterrador, cambaire, guitarrista, perdigonaire etcètera, etc., sempre serà un mossega, un lladregot vulgar, y encara que, de tant en tant, ne surti algun del gremi que arriba a les esferes de lo genial, no fa variar el caràcter de la classe. En cambi, un *apache* es civilisació, francesisme, parisinisme; y aquestes tres qualitats que'ns entren tot sovint per la frontera de Portbou, no les hem de malmetre aixís com aixís; la civilitat es en arribar a lograr que aquí, tal com passa a París, sigui perillós, desde que's fa fosc, apartarse dels carrers centríchs de la ciutat.

Un amic meu, d'aquells que tenen la sort de tenir la necessitat de no poder passar l'estiu a Barcelona y se'n van pel mes de Juliol a passarlo a París, me contava, després d'elogiar-me la calor de París per lo que té de *parisina* (no diu parisenc), com imposa a l'extranger a la capital francesa, l'idea del *apache*. «Allí ja se sab, en fentse fosc no't pots moure de la plassa de l'Opera; si has d'apartarten un xich, procura agafar l'*omnibus* o'l *metrò*, y a peu, veshi'l tros més curt possible, y

no't vinguin pas temptacions d'agafar cap *taxi* ni cap *otó*. Es un poble ideal el parisench: allí l'*apache* es l'amo del terreno, té la seva organisació y la seva policia, y al ferse fosc pren possessió de la ciutat».

Me va explicar com viuen els *apaches*, els medis de que's valen, els crims que cometen, ses lluites ab la policia, les seves venjances... El meu amic ho sabia tot y's veu que lo dels *apaches* es la primera cosa a elogiar, car després d'haverme fins cantat mes cançons *apaches*, (que no deuràn tardar a cantar-se a Barcelona) va continuar ab aquella lletania dels cabarets de la Mort, del Infern, del Cel, del Gat negre, etc., etc.

Realment, ho haig de confessar, escoltant al meu amic vaig sentir un agredols de pesar de no ser, no parisench—que'ls infelissos no'n venen res de tot això—sinó viatger continuu de París. Quan penso que a Barcelona temps enrera va comensar a córrer la broma de que no's podia passar per les Rambles sense perill de la vida, y encara que tot-hom hi passés, se va fer una fama mundial de que aquí no podiem sortir de casa; quan penso que cada *enterrat* que ve de l'extranger y se'n entorna ab la cua entre cames, escampa per tot arreu que això es plè de bandolers ab trabuch y manta xeressana; quan penso que cada passatger del exprés de Fransa quan la Companyia del carril té l'atenció d'avisarlo ab aquells cartellots de «*cuidado con los vateros*», se posa fet un bassilisch, parlant de les

A LA FIRA DE LES PALMES

—¡Ahont s'es vist robar un ram de llover? Té, aquí tens llover y estofat y tot.

nostres costums barbres, no puch més, me'poso de mal humor y ja no soch bo pera rès.

Per això, pera ser bo per alguna cosa y ser útil a la meya terra, proposo, demano y suplico al senyor Millàn Astray que no agafi a cap apache, y demano també a la Societat d'Atracció de Forasters, que escampi per tot arreu que entre les coses de gran capital que té la nostra ciutat, hi figura un bon estol d'apaches, francesos autèntichs, ab sos usos y costums, trajos, balls, cançons y robos propis y exclusius, y que, lo mateix que a París, la policia no hi pot rès, per lo que els estrangers poden venir aquí ab la mateixa intranquilitat que van a la capital de Fransa.

Ja fan be l'Alomar y en Lluhi al lamentarse tant de que som refractaris a la civilisació de l'altra banda del Pirineu.

GENZÀLES

L'oncle rector, la nevoda del oncle, la filla de la mare, l'enamorat de la filla y altres coses que veurà'l discret lector.

El Sr. Manel (D. Folch y Torres) ja n'ha feta una altra. Se'n diu «L'oncle Rector», però també se n'hauria pogut dir «La nevoda del oncle», perquè l'esca del pecat es la filla de la germana del sacerdot. La qual filla, a copia de ser bufona, acaba per trencar les oracions a un minyó que estudia per capellà. Y el dir que estudia, es un dir no més, perquè, segons conta molt enfadat en Puiggarri, o sigui el seu pare, me li han clavats unes carbasses que mereixen un rengle de cops de pal.

Lo mal de la cosa es que mossèn Codina, que es l'oncle rector, navega en una mar de confusions a causa de que la Fauna vol que la noya's casi ab en Buxens. Y la noya vinga no dir rès, fins al últim, en que's descobreix que per qui s'inclina es per en Bardem, ab el qual la casa mossèn Codina, fentli penjar a n'ell els hàbits a la figura.

Tot això y molt més ho trobaran en la comedia del senyor Manel (D. Folch y Torres). Y ho trobaran ben dit y ben combinat y ben plé de xistos y de delicadeses y de tot lo que s'ha de menester pera que una comedia estigui en regla ab l'art y ab el gust y etc., etc.

Y com que, además de tot això, els actors la fan be, velshiaquí que un hom passa dos actes disfrutant y rient y àdhuch deixanthi anar qualche llagrimeta escaducera.

O sinó, ja m'ho sabran dir. Perque jo no dubto que ho aniran a veure.

VIROLET

El caudillo no bada. Veyent que les disbauxes del partit a l'Ajuntament de Barcelona, que les revolcades terribles que'l partit radical ha sofert d'ensà del debat de les aigues

—¿Ahont hem d'anar a beneir el ram?

—¿Que no ho veus, talós? Aquí ho diu ben clar: a La Serpentina.

al Congrés, y que'l paper de «tlo yo no he sido» que estàn representant al Congrés els radicals, acabarà ab el partit revolucionari, l'home va preparantse'l jas per lo que pugui ser, accentuant cada dia més el seu governamentalisme, y estant a punt de fer bona cara a la monarquia.

Pera mi, creyent que la vinguda al poder dels conservadors podria prolongarse, va per veure si pot convertir en conservador al partit radical. En Lerroux president del Consell jno estaria mall

Y no se'n riguin, perque pera lograr una garrafalada aixis n'hi hà prou ab que'ls apaches de Fransa fassin una altra campanya y imposin l'ex-emperador dels ex-cacauets pera President del Consell. Si comensen a sortir ab que Europa ens mira, serà cosa de tres y no rès.

Per ara ja comensen els seus súbdits a obeir les R. O. Per nomenament real, el terrible lerrouxista d'Olot, Juvinyà, ha ocupat l'alcaldia d'aquella ciutat, després d'haver sigut destituit l'alcalde lliberal monàrquich senyor Soler.

¿A veure si en Marianao, tot badant, se deixarà peadre la vara per en Lerroux!

RETALLEM d'un diari:

«Ahir va celebrarse a la «Casa del Pueblo», una reunió d'obriers sense treball, acordantse buscar medis pera resoldre la seva situació».

De segur que aquets pobres obrers no deuen ser socis de

LA CAIGUDA DEL GOVERN

- Ja ho has vist, ¿eh? El govern no'l va poder resistir.
 —¿El discurs de l'Àlvarez?
 —¡Ca, home! Lo que l'ha fet caure ha sigut el discurs que en Corominas... havia de fer.

la Casa, perquè d'esserho sempre'ls hi haurien trobat un lloch a casa la Ciutat, encara que no dels millors, perquè'ls bons talls els donen, no als obrers sense feina, sinó als que no tenen ganes de ferne.

Però, vaja, al menys haurien trobat una colocació de laca-yo, ab tant de cotxe com gasten els radicals de la majoria.

L'Ajuntament radical, sempre disposat a que Barcelona segueixi les palpitations dels temps y pugui presentar-se als ulls de l'Europa avensada y progresiva, ha resolt llogar la Plassa d'Armes del Parch pera instal·larhi uns coberts de mala mort, en els que s'hi donaran espectacles que avuy tenen ja totes les grans capitals europees.

En un cobert s'hi instal·larà un cafè. Això de cafè vol dir una mena d'establiments ahont la gent va a pèndrehi d'aquet brevatge, pagant un ral y donant propina al mosso. A Barcelona, fóra del Novetats, Maison Dorée, Continental, Liceu, Orient, Condal, y cinch o sis cents més, no n'hi havien. Per això l'Ajuntament radical s'ha decidit a deixar-ne instal·lar un en la Plassa d'Armes del Parch.

En el segon cobert hi haurà una pista pera patinar. Això també es nou de debò a Barcelona. Patinar vol dir anar ab rodes, cosa que no pot fer el nostre excelentíssim Ajuntament radical.

Però, la novetat grossa, lo que segurament ens ha de deixar a tots boca-badats, es l'instal·lació que's farà en el tercer cobert. Això sí que, en veritat, feya falta a Barcelona. Se'n dirà el Cinematògraf. Oh, es una cosa curiosíssima que podríem calificar de fotografia animada. Allí s'hi veuen unes vieses de moviment, que crech que'n diuen pel·lícules, que fan un efecte d'allò més. A Barcelona no'n tenim encara

idea, perquè'ls quatre o cinch cents cines que funcionen a Barcelona, com si no existissin, a jutjar pel cas que'n fan els regidors radicals y per la pressa que s'han donat en facilitar a l'empresari la nostra Plassa d'Armes pera instal·larhi un cinematògraf. La enhorabona.

EN virtut d'expedient format a un tal Joaquim Minguez, entusiasta lerrouxista, organisador de una roda radical que's va descobrir en les darreres eleccions de diputats provincials, ha sigut destituït aquest fulari del seu càrrec.

El tal era aspirant primer de l'Administració de la Proprietat.

Vetaquí que ara l'hauràn d'emplenar a l'Ajuntament.

Y li emplenaràn. Això sí no li donen la plassa de director de la Banda.

¡Tot va a que en Janssens s'ho proposi!

LEGIM:

L'Han sigut designats els senyors Callén y Vinaixa pera estudiar el projecte d'elevació y distribució de l'aigua de Moncada per l'aqüeducte.

Deixar anà aquets dos sols,
 la veritat, no m'agrada;
 però molt menys encar tractanse de qüestions d'aigua.

¡A veure si s'aixuguen ara els pous!

L'esquerda de l'esquerda va engrandintse que fa feresa. Ja ho dèiem be en la nostra darrera plana del número passat, que aviat del Puf no'n quedarà més que l'olla.

En *El Poble*, surten unes cartetes de C. N. R. de suburbi que s'adhereixen al mal geni den Lluhi. Son *Ces Nes Res* que encara tenen tirria a n'en Cambó. Això y la satisfacció de veures els noms, el president y secretari respectius, els monen a fer cartes d'adhesió a la pensada den Lluhi de no unir-se may ab els catalanistes, preferint que en Lerroux ens porti les aigües.

En cambi, (y aquí l'esquerda va esquarterantse) els republicans antics de *La Publicidad*, d'*El Diluvio*, y els federals, mirant alguns que l'amor propi de partit, el be y la dignitat de Barcelona, manifesten en els seus periòdics la conveniencia d'anar units ab les persones decentes, pen·acabar ab la vergonya de l'administració lerrouxista.

Fins ara han sigut també cartes y articles en pro-de lo que es diametralment oposat al criteri insensat d'*El Poble*, però ara ja's tracta d'un gran banquet que'ls republicans catalans

organisen pera'l dia 8, en honor den Junoy y de la redacció de *La Publicidad* per la seva campanya en pro de la unió de tots els partits barcelonins antilerrouxistes.

En Peret se quedarà,
si això segueix d'aquet modo,
en les millors condicions
pera poder jugà al solo.

El *Progreso* torna a treure la requincalla injuriosa contra'ls diaris que publiquen les cartes saboroses que en Lerroux escribia desde el *amargo destierro* al seu secretari y amich de confiansa.

Per aquestes cartetes se ven ben clar el tip de patir que's feya'l *caudillo*, mentres els seus *discípulos* se la carregaven darrera de les barricades de Barcelona.

Però això podrien ésser cartes apòcrifes.

Y quasi be ho creuríem si *El Progreso* no vingués a demostrar lo contrari ab el ramell d'insults y frases fortes que hi surten estampades.

El Progreso es un bon baròmetre. Quan hi surten paraules groixudes, ja se sab, senyala mal tiempo.

LEGIM en els diaris, que la policia ha detingut vuit *apaches* ab les corresponents companyes.

Se refereix potser en Soriano a n'aquets senyors, al dir en el Congrés que Europa'ns mirava d'aprop?

ALTÒ hi guanyarà.

Per renúncia de don Pere Corominas, va quedar vacant la plassa de quefe de la secció d'Hisenda de l'Ajuntament. Ara'ls radicals, sempre bons ab els amichs, la reserven pera algún d'ells; però aquet algún d'ells que han triat es persona de pochs alcansos intelctuals, incapàs de presentarse a oposicions.

Y en virtut d'això, els lerrouxistes de l'Ajuntament, sense escoltar les advertencies de les minories que feyen remarcar l'importancia d'un càrrech aixís, han votat, per la rahó dels seus vots de majoria, pera que la plassa's concedeixi per concurs lliure.

Posats a votar, jo no m'hauria pas deturat a n'això, sinó que ja hauria votat el nomenament del *paniaguado*, y al menys haurien evitat molesties als que de bona fè vulguin presentarse a concurs.

Però això hauria estat massa, y els radicals hi són molt mirats en guardar les formes... mentres aquestes no'ls hi destarotin els plans.

EN Melquíades Alvarez, el més fervent cooperador de la Lley de Jurisdiccions, ha trobat en *El Poble Català* tant lloch com el sen, diguemne discurs, necessitava pera ser conegut íntegre entre'ls lectors d'aquell diari ex-catalanista. Pera *El Poble*, les paraules vanes del més và dels oradors, del més catalanòfob dels polítics madrilenys, del que fou més gran defensor de la Lley de Jurisdiccions, són «Paraules definitives».

Es que'l diputat republicà y advocat de grans companyies, se va mostrar el més acèrrim ferrerista. Y, pera en Corominas, en Ferrer es l'Evangeli, segons se veu.

La gent que redacta *El Poble*, va de mal en pitjor; de cata-

—No, no vuy; has quedat massa malament. Encara m'has de tornar aquell duro que'm vas enmatllevar.

—¡Però, si no me'l vas deixar!

—Perque ja m'ho temia.

lanista radical, va fer tornar al diari republicà; després va intentar fer revolucionari; després li va voler donar color revolucionari; ara vol ser anarquista.

La burgesia que figura en el partit polítich d'*El Poble*, els rics que hi hà, els propietaris, els fabricants, els botiguers, comensen a adonarse de que *El Poble* no es pas una salvaguarda dels seus interessos, y l'escama cundeix.

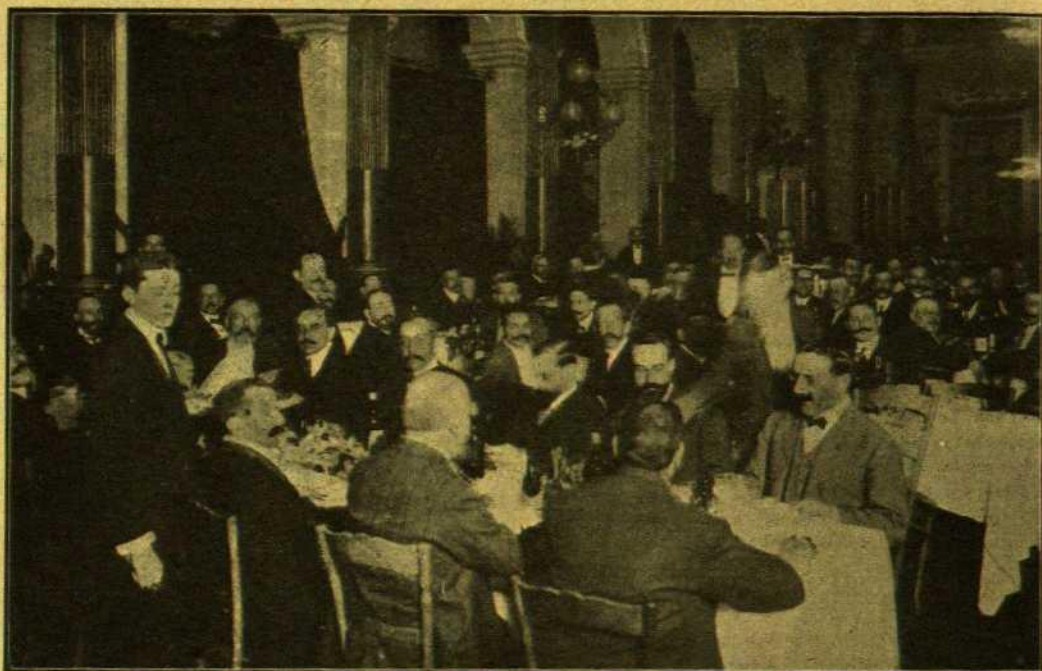
ARA ens trobem ab que aquells savis varons estrangers, aquella intelectualitat europea que en els diaris feya atmòsfera contra Espanya, s'han venut al oro de la reacció, y els diaris europeus revolucionaris callen com uns morts.

Els mateixos que feyen tant cas y donaven tant valor a les manifestacions revolucionaries de la intelectualitat europea, són els que fan la suposició de que s'ha venut per un puñado de oro.

¡Vaja un concepte que'n tenien!

HA tingut de ser en La Cierva el pinxo en el debat pro Ferrer. En Cierva, sense liarse la manta a la cabeza ha sigut qui s'ha demostrat més valent, parlant clar davant d'Europa de qui era en Ferrer, lo que va fer, com se'l va jutjar y per què se'l va condemnar.

En Canalejas que, en la seva intimitat, abunda sobre aquet punt, en les idees del ex-ministre de la Governació, no va gosar a dirho això, y va fer tals equilibris, que va caure de la maroma ministerial. Per sòrt pera ell, la caiguda ha sigut

BANQUET OFERT ALS DIPUTATS ELECTES DE LA CANDIDATURA BARCELONINA AL MUNDIAL, PALACE

sense grans conseqüències y s'hi ha pogut tornar a enfilar.

En Cierva va torejar com un valent; en Canalejas ha rebut ja un primer avis.

EL Govern va prometre 150.000 pessetes pera la Exposició d'Art de Barcelona. Després va dir que sols ne podia donar 50.000; ara n'ha enviat 6.000. De sis mil a cent cinquanta mil, tant mateix ja es burlar de la professó.

EN Soriano ha volgut fer un discurs en serio, y ha fet pifia; en Melquiades Alvarez n'ha volgut fer un altre trascendental y li ha sortit una soflama de miting; en Salillas ne va voler fer un altre de caràcter científich y va aburrir als diputats.

Y volien que'l debat fos un debat d'altura.

Si no hagués sigut per l'enfado d'aquells altres senyors ab en Canalejas, ni el simulacre de crisis que s'ha produït hauria tingut lloch.

A Fransa, ahont encara creuen que a Espanya les senyores porten un ganivet a la lliga-cama y que a Barcelona hi hà *chulas* y *toreros*, suposen encara que en Lerroux es un *caudillo* ab totes les plomes, quan en realitat no es més que un *caudillo* de Morón y encara sense *cacarear*.

La «Lliga Francesa pera la defensa dels Drets de l'Home», formada per uns tranquils avensats que treballen pera lograr que la República Francesa proclamí el programa que es triomfar quan la presa de la Bastilla, aquesta Lliga va escriure a n'en Lerroux adherintse a la idea de revisió del procés Ferrer.

En Lerroux, al rebre'l missatge, somrient el va ensenyat

a l'Emilià, que estava aquells dies ab forts trasbalsos interns.

—¡No guanyaré pera sustos!—va exclamar, llegintlo.

Y fixantse ab el text del missatge, va afegir:

—Pera ser bon defensor dels Drets de l'Home, lo primer que s'ha de fer es oposarse a la revisió, perque si aquesta ve, me la carregó y jàdeu els meus drets d'home!

A can Lerroux hi hà maror de la forta.

Uns *jòvenes rebeldes*, al refrescarselhi la memoria ab el debat Ferrer de les declaracions de l'Ardid, varen proposarse, com vostès ja hauràn llegit en els periòdichs, expulsar al *veterano de la lactancia municipal*, del partit lerrouxista.

El *caudillo*, al enterarsen, ha sentit reviure en ell les antigues agalles d'emperador y ha escrit una carta que ha causat entre'ls *jòvenes rebeldes* un pessim efecte, per lo que diu y pels termes en que ho diu.

Aquí hi poso uns quants paragrafets pera mostra:

«Llega á mi poder un ejemplar de la carta circular que la Juventud autonomista se ha permitido enviar á los centros y entidades del partido planteando con evidente injusticia y sin elementos de conocimiento una cuestión gravísima que no estoy dispuesto á tolerar se resuelva á gusto de quienes obran con pasión y no han podido aquilatar las responsabilidades de Ardid.

Yo que he leído las declaraciones de los procesados y testigos que intervinieron en los sucesos de Julio, reputo como falsas y desprovistas de razón las acusaciones que á Ardid se hacen, y sostengo que su intervención fué más digna y noble que la de otros de los cuales nadie dice nada, y como pienso de ese modo y juzgo con conocimiento de causa me opongo desde ahora á cuanto se intente contra Ardid hasta el punto de que su expulsión la tomaría como aplicada á mi persona.

Conste, pues, que no permito se castigue á quien cumplió

Conferencia experimental de vulgarisació científica sobre l'aire líquid, organitzada pels Germans Maristas del Col·legi de la Immaculada Concepció.—Ara anem bé. En aquets dies que tant se parla de l'opinió de la Europa culta y de posar-se de cara a Europa, es molt convenient que hi hagi qui demostri que aquesta postura no's pren ab les moixigangues polítiques de les oligarquies madrilenyes, sino ab quelcom que, si no es tan aparatós y estrident, pesa més en la balansa del veritable progrés dels pobles.

honradamente con lo que le dictó su conciencia y espero reaccionen ustedes, y mejor enterados rectifiquen un propósito que es una enorme injusticia».

Ab aquestes quatre ratlles, l'Emperador Alejandro I s'ha guanyat el títol de *el tiranuelo*.

Però ja veuràn com aquesta maror de que parlàvem no anirà en lloch y com el partit den Lerroux seguirà com sempre *en marcha*.

Això, mentres els de l'esquerra vulguin. Y aquí va la prova.

Quan, fa ara dos anys, els *jóvenes* varen ja intentar expulsar a l'Ardid del partit, els que més se varen significar en aquesta campanya varen ésser en Santamaria y en Guerra del Río.

En Lerroux, pera ferlos callar, va fer a l'un regidor y a l'altre l'ha fet diputat provincial; y el partit tornà ha ésser una bassa d'oli.

Donchs, mentres l'esquerra vulgui fer *provaures* com les de les eleccions passades, en Lerroux disposarà sempre de llochs pera tapar la boca als revoltosos, y per això no pas-sarà res.

En Lluhi pot estar satisfet y l'Alomar més encara. Si en Lerroux no fos desagrat, aquets dos prohoms esquerrans podrien tenir esperances d'arribar allí ahont no han pogut arribar encara. Els serveys prestats els ne fan acreedors.

AQUEST Herrero va resultant la pesadilla dels seus correligionaris de l'Ajuntament.

Al presentar-se a la sessió els comptes dels cotxes gastats pels regidors, l'Herrero's va escandalitzar.

Y per lerrouxista que signi, rahó sobrada tenia, perquè a veure les quantitats gastades per aquet concepte durant l'any passat, esgarriren.

Hi hà mesos de aprop de 8.000 ptes., mesos de 6.000, de 3.000 y de 2.000 pessetes.

L'Herrero, pensant en els articles de *proletario* d'El Progreso, va tenir una exclamació dramàtica, potser sincera:

«Jo m'he oposat sempre a n'aquets gastos inútils, majorment al pensar que tenim correligionaris que no poden menjar!»

En Vinaixa, que es el més aficionat a gastar cotxe municipal, en el que fins hi passeja la senyora, va replicar dient que en altres llocs fins gasten automòvil els regidors.

I a rahó es poderosa. Realment els regidors lerrouxistes són de planyer. ¡Pobrets, tenir d'anar en cotxe de dos cavalls y cotxer y lacayo en aquets temps dels 40 H. P.!

¡L'Herrero es un exagerat que compromet, vaja!

EN Canalejas ja comença a demostrar massa publicament les seves concommitancies ab en Lerroux.

Miri, Sr. Canalejas, que a n'en Moret li van sortir molt malament aquestes bromes. Semblava que vostè no seguiria per aquet camí y tots els bons olotins li van aplaudir l'acció quan va destituir al seu alcalde lerrouxista que hi havia posat en Moret.

¿Per què l'hi ha tornat a posar ara? ¿Què li ha promès en Lerroux, que arribi a sacrificar un amic polític pera substituirlo per un lerrouxista?

Don Pepe, pel be que li vuy, crèguim; no's deixi enganyar: en Lerroux es encara quelcom a Barcelona perquè's de l'Es-

guerra han volgut; si no hagués sigut per aquets, en Lerroux y el seu partit serien a hores d'ara un zero a l'esquerra en la política catalana.

L'ex-alcalde lerrouxista de R. O. de Vilanova, encara no ha pogut pahir el que li haguessin fet deixar la vara, també de R. O., y pera esbravar la contrarietat s'hi fa a bofetades ab la gent.

Total, sembla que la cosa va ser ocasionada perque l'agredit, que es periodista, havia fet públich que'l tal ex-alcalde havia anat a Madrid sense autorisació del municipi y havia carregat a n'aquet els gastos del viatge, que pujaven a cent duros.

¡Pobre Puig del Campo! j'està fet un Campo de Agramante.

ÚLTIMA hora.—Urgent.—S'ha enriquit el lèxich d'El Poble Català ab un altre mot: *Victimaris*.

Ja sabem que no l'han inventat ells, perque ja en Sempau va titular un llibre ab aquet titol, però'l diari ex-catalanista, orgue del C. N. R., no l'havia adoptat encara.

En Corominas se rejoveneix...

¡GARGOTS!

Al Fayans

El noble de setmana es en «José M.ª de Llopis y Casades», com diu la targeta de convit. Es un jove que demana l'herencia den Cusachs en el monopoli de la tropa; però pinta altres coses y en especial paisatge, en bulto policromat.

En de Llopis deu trobar els colors de franch perque'n gasta molts, y jo crech que quan pinta arbres, les soques les fa ab tubos sencers ab plom y tot, tal es el bulto de debò que tenen.

Apart d'això y de que'ls soldats que pinta agradaven molt a la minyona de casa, gairebé tant com els de debò, crech que en de Llopis hauria venut més quadros si'l material no fes pujar tant el preu, car n'hi hà molts, entre la vintena que n'exposa, que estàn molt be.

ESPÁTULA

DONCHS, com anàvem dient, si be ho miren, veuràn que l'espandiment de la música l'hem fet arribar a tot l'arreu: es com la voluntat de Deu; vostès girinse, y si's pensen que no'més es a Barcelona això de fer anar enrenou instruments y canuries, s'equivocuen de mitg a mitg.

Si algú dia pugen Passeig de Gracia amunt y veuen al Tivoli companyia d'òpera, els recomano

que's fassin donar informes d'aquella empresa. Mestres abans d'entrarhi, perque en aquet món es millor saber sempre ahont ún se fica, y enterats, segons informes, tampoch s'hi ficaràn, perque hi hà que distingir entre música y música. Després d'aquesta observació saludable, perque'ns agafava al pas, dèiem que, si tiren Passeig de Gracia amunt, al barri de idem se trobaràn ab un Orfeó, Gracienc, o siga un espandiment orfeònic, tan ben portat per en Balcells, que dies passats al teatre del Bosch, sentint cantar a noys y noyes, no sabia si'm trobava vora la Travessera o frech a frech del carrer de Sant Pere.

Si la mateixa experiencia se fa per la carretera de Sans, un pich s'hi es, l'Orfeó de Sans, pot donarlos tant goig com aquell y l'altre. Tan be ho feyen, que vaig acordar tornarhi quan la festa se repetís.

De manera que, per tots els punts cardinals, el nyigo-nyigo escomet la quietut y treu la melangia y malhumor pera recrear l'humanitat. Ab lo qual la persona no té cap gasto, fóra el material: lo demés de la persona queda sencer y fins en bona disposició de treballar.

Per això corra per tot y s'expandeix, a Sans, a Gracia, a Alemanya y fins diuen que a Italia arriba aquet menjar de l'esperit, y per això se'n va d'aquí y passa per allí, ve d'allí y's gronxa aquí, com per exemple en Weintgarner.

Aquet senyor ja hauràn conegut pel nom que es foraster; es un mestre solfero que va arribar de lluny y ha posat uns quants dies a cà'n Liceu, ensenyantnos precisament lo que'ls deya, això es, les músiques d'altres terres, prova evident de l'expansió nyigo-nyiguesca.

Y creguin que aquet senyor no tingué pas de fer grans esforços pera donarse a comprendre, car ab uns quants cops de bastó deixà convençuda a l'humanitat que'l guaitava assentada desde els setis del teatre gran.

Vegin com ho farien vostès això de ferse entendre en sa parla en país estranger; donchs en Weintgarner ho ha fet maco maco, gracies a n'aquet expandiment del qual n'es viatjant convençut.

El nyigo-nyigo es el millor esperanto; per això no'm canso may de recomanarlo. No sé si ab el temps n'hauré premi.

XIM-XIM

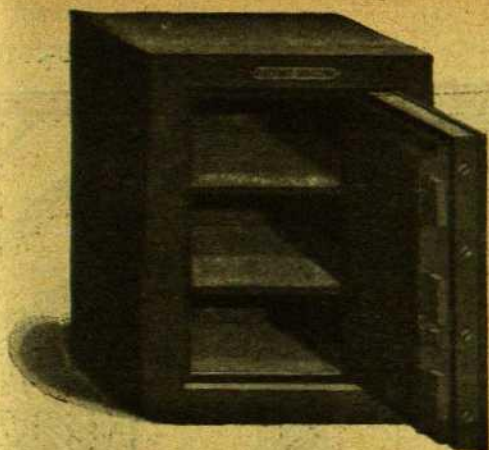

Diuen que en els pots petits hi hà la bona confitura. Jo no m'ho creya perque les dimensions del continent (vuy dir el pot) no tenen res que veure ab la qualitat del contingut. Però d'ensà que he rebut y llegit el petit folletó de Mossén Joseph Casadesús, ja he canviat d'opinió.

El folletó es el pot petit, y la conferencia que conté sobre «Unificació, Depuració y Expressió de la Llengua Catalana Literaria» es la confitura, una d'aquelles confitures que deixen un gust molt accentuat de *for-nemhi*.

Lo particular del cas es que, essent el pot petit y la confitura riquíssima n'hi va haver pera lleparsen els bigotis tots els que'l dia 25 de Janer d'aquest any vàrem anar a sentir la conferencia (dich, a tastar la confitura) en la sala d'actes de l'Ateneu Barceloní.

Impremta de MARIÁN GALVE, Carme, 16

Mostra de les ilustracions del magnífich catàlech de la **CASA FIBERNAT**, quals gravats han estat fets en els tallers de

BAGUÑA & CORNET

Bonavista, 30.—BARCELONA

Encàrrechs: Cardenal Casañas, 4

SUPLEMENT ILUSTRAT de **EN PATUFET**

Continúa publicantse en el Suplement d'EN PATUFET, la interessantíssima Novela d'aventures,

El gegant dels aires

¿Queréis la Salud?

FERRO-QUINA-BISLERI

APERITIU HIGIÈNICH ♦ RECONSTITUYENT PODERÓS

Dona gana, sanch y vigor ♦ PROBEULO ♦

CALLICIDA LLUCH

Mata'ls ULLS DE POLL
y tota clase de DURICIES

Prou: UNA pla.

DIPOSITS — Madrid: Dr. Puentes, Hortaleza, 110. — Barcelona: V. Ferrer, Princesa, 1; Eandú, Jaume I, 18. — Zaragoza: A. Alejandre, Independencia, 8. — Valencia: H. Messeguer, Palau, 18, y farmacia del autor, Sant Felip, 123, Sant Gervasi (Barcelona) y principals d'Espanya y América.

URANIA

La més sòlida, pràctica, visible, elegant,
perfeccionada y econòmica

Preu únich 600 pessetes

Se solíciten Representants per compte propi

Agent general pera Espanya: J. ROVIRA.—Clarís, 36.—BARCELONA

FUMADORS!

VEGETAL Y SENSE CÒLA

Mal de cap

Se cura en dos minuts sense antipirina prenent Jaquesurine Golobari 1 pta. caps. Demanis a totes les farmacies y Rambla de les Flors, 4.

ANEMIA

Se cura ab el VI D'OSTRES del DR. SASTRE Y MARQUÉS Hospital, núm. 109.—BARCELONA

TROPHOGENO FONT

Convalecència, anèmia, Dr. Andreu Serra, Pelayo, 9 y Font, P. Gracia

AIGUA DE ST. HILARI

No patirèu dels ronyons, del fetge, ni pahidó; viurèu sempre sans y bons si en totes les ocasions, y al menjar, feu ús diari de l'Aigua de Sant Hilari.

Píndoles antiolorótiques "Casadesús" 155 ANYS D'EXIT 551 Clorosis, pobresa de sanch, desarreglos periòdics. 2 pessetes cap a en centres d'especialitats y en la Antiga Farmacia Casadesús del Doctor GUIXART.— Arch del Teatre, 31 Barcelona.

¿Les millors bicicletes? **"SANROMA"** Balmes, 62 BARCELONA

MIQUEL HORTA

FÁBRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus Baixada de Cervantes, núm. 3 (prop. del carrer Avinyó). — BARCELONA

DE CARA A EUROPA

Apache 1.º—¿Sents? Ara en Melquíades diu que Europa està mirant.

Apache 2.º—Això és que ja'ns han vist.